

Datum
2020-06-03
Vår referens
Marie Persson
Enhetschef
marie.j.persson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Ansökan om finansiering av forskningsprojekt om badvattenkvalitet vid Malmös badplatser TN-2020-1915

Sammanfattning

Tekniska nämnden föreslås ansöka om medel hos kommunstyrelsen för att finansiera Malmö stads del av kostnaden för ett forskningsprojekt om orsaker till bristande badvattenkvalitet vid Malmös och Helsingborgs badplatser, samt utveckling av snabbare analysmetoder för badvattenprover. Deltagande i projektet stöds av handlingsplanen för framtidens kuststad och bedöms som viktig för kommunens långsiktiga arbete med badvattenkvalitet vid befintliga och kommande badplatser.

På grund av att förfrågan om deltagande kom in till fastighets- och gatukontoret först i april innevarande år, samt med hänvisning till ett osäkert ekonomiskt läge orsakat av den pågående Covid-19-pandemin, har fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen inte möjlighet att finansiera projektet inom befintlig budgetram.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att hos kommunstyrelsen anhålla om 634 000 kr för finansiering av Malmö stads deltagande i forskningsprojekt om badvattenkvalitet vid Malmös och Helsingborgs badplatser, samt

att förklara paragrafen vara omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse TN 200612 Ansökan om finansiering av studie om badvattenkvalitet vid Malmös badplatser
- Avtal för forskningsprojekt - Urbana bad 2020

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2020-06-12

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Under åren 2018–2019 bedrevs ett projekt kallat Urbana bad under ledning av miljöförvaltningen. Projektet var en del av ett större program kallat Urban Magma som till 50 % finansierades av Vinnova. Deltagande parter i Urbana bad var, förutom miljöförvaltningen, fastighets- och gatukontoret, VA SYD, Helsingborgs stad, NSVA och Sustainable business hub. Projektets syfte var att undersöka olika orsaker till bristande badvattenkvalitet vid kommunala badplatser i Malmö och Helsingborg samt att öka den samlade kompetensen kring dessa frågorna i de kommunala förvaltningarna/bolagen. För Malmös del bestod den största behållningen från projektet i en framtagen hydraulisk modell av hur utsläpp från VA-ledningsnätet, både kontinuerligt utsläpp av renat avloppsvatten och oplanerade bräddningar, påverkar kommunens badplatser. Under projekttiden lyckades även VA SYD identifiera en felkoppling i Bo01-området i Västra hamnen vilken lett till att orenat avloppsvatten under flera år runnit ut i Öresund via en dagvattenledning istället för att ledas till avloppsreningsverket.

Projektet var i sin helhet väldigt lyckat och gav värdefull kunskap till de kommunala förvaltningarna och VA-bolagen.

Under projektet identifierades ett antal utvecklingsmöjligheter som de deltagande parterna enades om låg i deras samlade intresse att tillsammans arbeta vidare kring. Ett av dessa, det viktigaste, var att ta fram snabbare metoder för att analysera badvattenprover. I dagsläget tar det uppemot 4 dygn från provtagning vid badplatsen tills ett kvalitetssäkrat resultat når de kommunala förvaltningarna. I praktiken betyder detta att beslut om att avråda från bad på grund av förhöjda halter av bakterier i badvattenprover ofta behöver fattas utifrån ett beslutsunderlag som är 4 dygn gammalt och ofta helt inaktuellt. Eftersom väder och strömförhållanden tillsammans med flera andra faktorer som påverkar badvattenkvaliteten kan förändras inom loppet av timmar behöver nya metoder utvecklas och testas.

Förslag till fortsatt samarbete

Efter projektets slut enades Malmö stad, Helsingborgs stad, VA SYD och NSVA om att fortsätta samarbeta kring badvattenfrågorna och ett förslag om fortsatt samarbete togs fram. Förslaget utgörs av en forskningsprojekt med följande två övergripande fokus:

1. Sediment- och vattenundersökningar utanför Malmö och Helsingborg med syfte att utreda förekomsten och ursprunget av bakterier, specifikt om bakterierna kan härledas till utsläpp från avloppsreningsverken eller från andra källor, till exempel från fågel eller hundspilling. Labbtester kommer även undersöka hur länge bakterier kan överleva i de specifika sedimenten utanför Malmö och Helsingborg.
2. Försök med att, parallellt med den konventionella provtagning som utförs enligt gällande lagstiftning, testa om snabbare resultat kan fås med hjälp av en ny teknik som i dagsläget används inom forskning på dricksvattenkvalitet. Tekniken går ut på att analysera bakterier från vattenproverna med hjälp av flödescytometri. Genom att jämföra resultaten med de resultat som erhålls från den konventionella provtagningen kan ett referensbibliotek för Malmös specifika och unika förhållanden byggas upp. Med ett sådant bibliotek kan artificiell intelligens användas för att känna igen mönster från nya prov och teoretiskt sett korta ner analys tiden till mindre än en arbetsdag jämfört med 4 dygn för den konventionella metoden.

Forskningsprojektet kommer att utföras av forskare anställda på Sweden Water Research, som är VA SYD:s, NSVA:s och Sydvattnens gemensamt ägda forskningsbolag, samt Lunds universitet och Högskolan Kristianstad.

Totalkostnaden är beräknad till 2 536 000 kr varav Malmö stad förväntas bidra med 634 000 kr. Resterande del finansieras av Helsingborgs stad, VA SYD och NSVA. Efter en överenskommelse med Sweden Water Research är det möjligt för Malmö stad att betala hela sin del av kostnaden under 2020.

Forskningsprojektet föreslås genomföras under perioden augusti 2020 till augusti 2022.

Långsiktiga effekter av ökad kunskap om lokala förutsättningar

Den föreslagna projektet förväntas bidra med ny kunskap om de komplexa faktorer som påverkar badvattenkvaliteten vid stadens badplatser. Detta, tillsammans med möjligheten att delta i utvecklingen av nya snabbare metoder för badvattenanalyser, förväntas bidra till att höja kompetensen och kapaciteten inom stadens förvaltningar kring dessa frågor. Ett höjt kunskapsläge kring Malmös specifika förhållanden är även avgörande när antalet badplatser i staden förväntas öka i takt med utvecklandet av nya kustnära stadsdelar.

Aktivitet inom Framtidens kuststad

Den föreslagna projektet bidrar till genomförandet av aktiviteten ”Fortsätta arbetet med badvattenkvalitet vid kommunala badplatser i staden” i *Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad*. Fastighets- och gatukontoret ansvarar för aktivitetens genomförande med stöd av miljöförvaltningen.

Aktiviteten är att anses som en nyckelaktivitet då en tjänlig vattenkvalitet vid kommunens badplatser är avgörande för att de flesta aktiviteter kopplade till kustnära rekreation ska kunna genomföras.

Finansiering av Malmö stads deltagande

Fastighets- och gatukontoret fick förfrågan om att delta i projektet först i april och således fanns inte medel reserverade för ändamålet i innevarande årsbudget. Diskussioner har förts kring möjliga sätt att fördela kostnader mellan fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen men, på grund av det rådande osäkra ekonomisk läget på grund av Covid-19-pandemin, har diskussionerna landat i att förvaltningarna inte har möjlighet att finansiera Malmö stads deltagande inom befintliga budgetar.

Fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen gör bedömningen att det ligger i hela kommunens intresse att Malmö stad deltar i den föreslagna projektet och har därför enats om att be kommunstyrelsen finansiera Malmö stads deltagande med medel från kommunstyrelsens anslag till förfogande.

Ansvariga

Anna Bertilson Direktör

Tobias Nilsson Avdelningschef